

Raad van State afdeling Wetgeving

Advies 68.332/4 van 26 november 2020 over een ontwerp van besluit van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. ... tot verlenging van de toepassing van het besluit van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. 45 van 11 juni 2020 houdende organisatie van de inspraak van het publiek in plaats van de voorafgaandelijke informatievergadering georganiseerd voor bepaalde projecten bedoeld in Boek I van het Milieuwetboek, van het besluit van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. 48 van 11 juni 2020 houdende organisatie van de inspraak van het publiek in plaats van de verplichte voorafgaande informatiebijeenkomst voor bepaalde herzieningen van het gewestplan, en van het besluit van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. 44 van 11 juni 2020 waarbij het houden van de hoorzitting bedoeld in artikel D.IV.66 van het Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling tijdelijk wordt toegestaan via videoconferentie, en tot wijziging van het besluit van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. 48

Op 20 november 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vice-Minister-President en Minister van Economie, Buitenlandse Handel, Onderzoek, Innovatie, Digitale Technologieën, Ruimtelijke Ordening, Landbouw, het "IFAPME", en de Vaardigheidscentra van het Waalse Gewest, verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een, ontwerp van besluit van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. ... tot verlenging van de toepassing van het besluit van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. 45 van 11 juni 2020 houdende organisatie van de inspraak van het publiek in plaats van de voorafgaandelijke informatievergadering georganiseerd voor bepaalde projecten bedoeld in Boek I van het Milieuwetboek, van het besluit van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. 48 van 11 juni 2020 houdende organisatie van de inspraak van het publiek in plaats van de verplichte voorafgaande informatiebijeenkomst voor bepaalde herzieningen van het gewestplan, en van het besluit van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. 44 van 11 juni 2020 waarbij het houden van de hoorzitting bedoeld in artikel D.IV.66 van het Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling tijdelijk wordt toegestaan via videoconferentie, en tot wijziging van het besluit van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. 48.

Het ontwerp is door de vierde kamer onderzocht op 26 november 2020. De kamer was samengesteld uit Martine BAGUET, kamervoorzitter, Luc CAMBIER en Bernard BLERO, staatsraden, en Charles Henri VAN HOVE, toegevoegd griffier.

Het verslag is uitgebracht door Benoît Jadot, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 26 november 2020.

*

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten 'op de Raad van State', gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

De motivering in de brief luidt als volgt:

Gelet op de dringende noodzakelijkheid gemotiveerd door de dringende maatregelen die zijn aangenomen door ministerieel besluit van 1 november 2020 tot wijziging van het ministerieel besluit van 28 oktober 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken en door de onderstaande consideransen;

Overwegende dat de Wereldgezondheidsorganisatie op 11 maart 2020 het coronavirus COVID-19 als een pandemie gelabeld heeft;

Overwegende dat de huidige epidemiologische situatie wordt gekenmerkt door een zeer hoog dreigingsniveau; dat het aantal met COVID-19 besmette personen hoog is en dat als gevolg daarvan een deel van het personeel niet beschikbaar is, hetzij ziek, hetzij in afzondering of in quarantaine;

Overwegende dat de uitzonderlijke crisis in verband met COVID-19 en de maatregelen die in het verleden zijn genomen of momenteel worden genomen om de verspreiding van het virus onder de bevolking te beperken, de activiteit op het grondgebied van het Waalse Gewest waarschijnlijk zullen vertragen en de werking van bepaalde diensten of adviesorganen zullen belemmeren; dat het niet uitgesloten is dat deze maatregelen in de toekomst verder zullen worden verlengd;

Overwegende, met name dat de lockdownmaatregelen die door alle overheidsniveaus worden genomen, een doeltreffende en uitgebreide inspraak van het publiek kunnen belemmeren, zowel in de door het Wetboek van Ruimtelijke ontwikkeling voorgeschreven vergaderingen (met name de voorafgaandelijke informatievergadering die bij artikel D.VIII.5 voor bepaalde herzieningen van het gewestplan is voorzien, als, voor beroepen, de hoorzitting die in artikel D.IV.66 van hetzelfde Wetboek is bedoeld), als in de voorafgaandelijke informatievergadering die voor bepaalde in Boek I van het Milieuwetboek bedoelde projecten is georganiseerd;

Overwegende dat fysieke bijeenkomsten moeten worden georganiseerd met strikte inachtneming van de normen inzake social distancing, maar dat bijeenkomsten moeten worden vermeden om voor de hand liggende redenen van volksgezondheid; dat bepaalde voorafgaandelijke informatievergaderingen onder normale omstandigheden waarschijnlijk tientallen, zelfs honderden mensen zullen interesseren en aantrekken;

Gelet op de begrijpelijke en zelfs aangehaalde terughoudendheid van sommige mensen om met het openbaar vervoer te reizen en met anderen in contact te komen uit vrees voor niet-naleving van de veiligheidsmaatregelen of zelfs wanneer dergelijke veiligheidsmaatregelen worden toegepast; dat deze terughoudendheid ook een negatief effect kan hebben op de deelname van het publiek aan voorafgaandelijke informatievergaderingen; dat hetzelfde geldt voor de hoorzitting van de in het Wetboek van Ruimtelijke ontwikkeling bedoelde beroepen.

Overwegende dat de burger niet mag worden gehinderd in de uitoefening van zijn rechten of in de nakoming van zijn verplichtingen vanwege de gevolgen van de gezondheids crisis; dat hij zijn rechten op nuttige en doeltreffende wijze moet kunnen doen gelden in het kader van de inspraak- of beroepsprocedures;

Overwegende dat het derhalve dienstig is de toepassing van de besluiten van bijzondere machten nrs. 44, 45 en 48 te verlengen tot 30 juni 2021; dat de Regering bevoegd zal zijn deze periode te verkorten indien de gezondheidstoestand dit rechtvaardigt;

Overwegende bovendien dat de publicatie van het bericht in een huis-aan-huis krant die is opgelegd door het besluit van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. 48 van 11 juni 2020 houdende organisatie van de inspraak van het publiek in plaats van de verplichte voorafgaande informatiebijeenkomst voor bepaalde herzieningen van het gewestplan, soms niet mogelijk is omdat sommige van de huis-aan-huis kranten tijdelijk niet meer worden verspreid vanwege de afname van de commerciële en reclameactiviteiten in verband met de pandemie; dat de persoon of instantie die het initiatief neemt tot de herziening van het gewestplan de mogelijkheid moet krijgen om te kiezen voor een andere vorm van verspreiding, d.w.z. publicatie van de mededeling in de lokale pagina's van een regionaal dagblad of een huis-aan-huis krant die elke gemeente op het grondgebied waarvan de herziening van het gewestplan is gepland, omvat of op hun websites; dat de mededeling bovendien zal worden gepubliceerd op de website van de persoon of instantie die het initiatief neemt tot de herziening van het gewestplan".

Aangezien de adviesaanvraag is ingediend op grond van artikel 84, § 1, lid 1, 3°, van de wetten 'op de Raad van State', gecoördineerd op 12 januari 1973, beperkt de afdeling wetgeving haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, tot de bevoegdheid van de steller van de akte, evenals tot het voltooien van de voorafgaandelijke vormvereisten, overeenkomstig artikel 84, § 3, van voornoemde gecoördineerde wetten.

Wat die drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

ALGEMENE OPMERKINGEN

Zoals het opschrift aangeeft, beoogt het ontwerp de verlenging van de toepassing van het besluit van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. 44 van 11 juni 2020 'waarbij het houden van de hoorzitting bedoeld in artikel D.IV.66 van het Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling tijdelijk wordt toegestaan via videoconferentie', van het besluit van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. 45 van 11 juni 2020 'houdende organisatie van de inspraak van het publiek in plaats van de voorafgaandelijke informatievergadering georganiseerd voor bepaalde projecten bedoeld in Boek I van het Milieuwetboek', van het besluit van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. 48 van 11 juni 2020 'houdende organisatie van de inspraak van het publiek in plaats van de verplichte voorafgaande informatiebijeenkomst voor bepaalde herzieningen van het gewestplan'.

In de adviezen die zij heeft uitgebracht over de ontwerpen die de besluiten van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. 45 en 48 waren geworden, was de Afdeling Wetgeving van oordeel dat het bij deze besluiten ingestelde regime in beginsel kon worden beschouwd als een onderdeel van de maatregelen die de Regering mocht nemen op grond van artikel 1, § 1, van het decreet van 17 maart 2020 'tot toekenning van bijzondere machten aan de Waalse Regering in het kader van de gezondheids crisis COVID-19', namelijk "alle nuttige maatregelen nemen om iedere situatie te voorkomen en te behandelen die problemen stelt in het strikte kader van de pandemie COVID-19 en haar gevolgen en die dringend behandeld moeten worden op straffe van ernstig gevaar"(1).

Artikel 1, § 1, van het decreet van 29 oktober 2020 'tot toekenning van bijzondere machten aan de Waalse Regering om te reageren op de tweede golf van de gezondheids crisis door COVID-19', geeft de Regering bevoegdheden waarvan het doel en de beperkingen identiek zijn aan die van de bevoegdheden die haar door artikel 1, § 1, van het decreet van 17 maart 2020 zijn toegekend.

De verlenging van de toepassing van de toepassing van de besluiten van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. 45 en nr. 48 kan in principe worden beschouwd als een onderdeel van de maatregelen die de regering op grond van artikel 1, lid 1, van het decreet van 29 oktober 2020 mag nemen.

Hetzelfde geldt voor de uitbreiding van de toepassing van het besluit van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. 44.

Men kan zich echter afvragen of de nieuwe termijn die in het ontwerp is vastgesteld om de uiterste datum voor de toepassing van de besluiten van bijzondere machten nrs. 44, 45 en 48 van de Waalse regering vast te stellen, namelijk 30 juni 2021, niet te ver weg is om objectief en redelijk gerechtvaardigd te worden geacht in het licht van de grenzen - die van het "strikte kader van de COVID-19-pandemie en de gevolgen ervan" - waaraan artikel 1, § 1, van het decreet van 29 oktober 2020 de uitvoering van de bijzondere machten die zij aan de regering toekent, ondergeschikt maakt.

In dit verband moet worden opgemerkt dat het dossier geen uitleg bevat waarin precies wordt uitgelegd waarom voor de datum van 30 juni 2021 is gekozen.

De besluiten van de Waalse regering van bijzondere machten nrs. 44, 45 en 48, zoals gewijzigd bij het ontwerp, zijn weliswaar bedoeld om bepalingen te bevatten die zouden betekenen dat "voor zover de situatie van de gezondheids crisis te Covid 19 dit rechtvaardigt, de regering bevoegd is om de mogelijkheid tot toepassing te beperken" van de procedures waarin de besluiten van de Waalse regering van bijzondere machten nrs. 44, 45 en 48 voorzien "door een datum vast te stellen die vroeger valt dan 30 juni 2021"(2) .

Deze bepalingen ontslaan de regering echter niet van de verplichting om de keuze van de datum van 30 juni 2021 te rechtvaardigen.

Het ontwerp zal op dit punt opnieuw worden bekeken en zo nodig worden herzien.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

AANHEF

1. Het ontwerp vindt zijn grondslag in artikel 1, § 1, van het decreet van 29 oktober 2020.

Het eerste lid 1 moet daarom als volgt worden gelezen:

"Gelet op het decreet van 29 oktober 2020 tot toekenning van bijzondere machten aan de Waalse Regering om te reageren op de tweede golf van de gezondheids crisis door Covid-19, artikel 1, § 1;"

2. De aanhef zal worden aangevuld met een verwijzing naar het evaluatierapport betreffende de weerslag van het project op de respectievelijke stand van zaken van vrouwen en mannen, overeenkomstig artikel 3, 2°, van het decreet van 11 april 2014 'houdende uitvoering van de resoluties van de Vrouwenconferentie van de Verenigde Naties die in september 1995 in Peking heeft plaatsgehadt en tot integratie van de genderdimensie in het geheel van de gewestelijke beleidslijnen'.

DISPOSITIEFArtikel 3

Punt 1° en 2° van de bepaling die artikel 3, § 3, derde lid, van het Besluit van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. 48 zal vervangen, zal worden herzien om rekening te houden met de hypothesen waarin de herziening van het gewestplan is voorzien op het grondgebied van meerdere gemeenten, en niet op dat van één enkele gemeente.

Bovendien worden in punt 2° de woorden “waar het openbaar onderzoek wordt gehouden” vervangen door “op het grondgebied waarvan de herziening van het gewestplan is gepland”.

De Griffier,
Charles Henri Van Hove

De Voorzitter,
Martine Baguet

Nota's

(1) Advies nr. 67.524/4 gegeven op 9 juni 2020 over het project dat het besluit van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. 48 geworden is <http://www.raadvst-consetat.be/dbx/avis/67524.pdf>, en nr. 67.526/4 gegeven op 9 juni 2020 over het project dat het besluit van de Waalse Regering van bijzonder machten nr. 45 geworden is, <http://www.raadvst-consetat.be/dbx/avis/67526.pdf>.

(2) Zie de voorgestelde wijziging van artikel 3 van het besluit van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. 44, alsmede de artikelen 10, lid 2, en 11, lid 2, in ontwerpvorm, van het besluit van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. 45 en artikel 7, in ontwerpvorm, van het besluit van de Waalse Regering van bijzondere machten nr. 48.
